

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Οκτωβρίου 2002

όσον αφορά την παράταση του καθεστώτος φορολογικής πριμοδότησης των επενδύσεων ύψους 8 % για επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη κατ' εφαρμογή του φορολογικού νόμου του 1996, την οποία ενέκρινε η Γερμανία υπέρ της *Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie GmbH*

[κοινοποιήθηκε υπό τον αριθμό E(2002) 4037]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2003/229/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού έταξε σε όλους τους ενδιαφερόμενους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Η εταιρία *Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie GmbH* (στο εξής «MIDER») αποτελεί θυγατρική της γαλλικής *Elf Aquitaine SA* (στο εξής «ELF»). Η εν λόγω εταιρία ιδρύθηκε την 23η Ιουλίου 1992 με σκοπό την κατασκευή ενός νέου διυλιστηρίου στη Leuna της Σαξωνίας-Άνχαλτ, (στο εξής «το σχέδιο Leuna 2000»).

(2) Με απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1992 ⁽¹⁾ η Επιτροπή ενέκρινε ένα καθεστώς πριμοδότησης των επενδύσεων ύψους 8 % για επενδύσεις στο έδαφος της πρώην ΛΔΓ σύμφωνα με το φορολογικό νόμο του 1993 (στο εξής «InvZulG»). Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 του InvZulG η πριμοδότηση των επενδύσεων ύψους 8 % μπορεί να χορηγηθεί μόνο εφόσον ο αιτών έχει αρχίσει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου του μετά την 31η Δεκεμβρίου 1992 και πριν την 1η Ιουλίου 1994 και έχει ολοκληρώσει την εφαρμογή του πριν την 1η Ιανουαρίου 1997. Σε περίπτωση που το σχέδιο δεν έχει εφαρμοστεί πλήρως στο χρονικό αυτό διάστημα, ο αιτών υποχρεούται να επιστρέψει ποσά που έλαβε στο πλαίσιο της πριμοδότησης των επενδύσεων.

(3) Η Επιτροπή, με απόφαση της 30ης Ιουνίου 1993 ⁽²⁾, έκρινε ότι μια δέσμη ενισχύσεων για την κατασκευή διυλιστηρίου στο πλαίσιο του σχεδίου Leuna 2000 συμβιβάζεται με την κοινή αγορά και ότι το ίδιο ισχύει, μεταξύ άλλων, και για την πριμοδότηση των επενδύσεων ύψους 8 % και ποσού 184,1 εκατ. ευρώ (360 εκατ. DEM). Τα κύρια στοιχεία της εν λόγω απόφασης ήταν: «Με εξαίρεση την πρόσθετη επενδυτική ενίσχυση ύψους 400 εκατ. DEM, όλες οι χορηγηθείσες ενισχύσεις ανταποκρίνονται σε υφιστάμενα προγράμματα ενισχύσεων, τα οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή (Investitionszulagengesetz: C 59/91, NN 150/91 και N 561/92· Fördergebietsgesetz: C 63/91, N 153/91· Gemeinschaftsaufgabe Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur: N 292/92 και NN 83/92). [...]». «Λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση και τις προοπτικές του τομέα της διύλισης στην Κοινότητα, την αυξανόμενη ζήτηση για καύσιμα και υλικά αποστάξεως στα νέα ομόσπονδα κράτη, την ευνοϊκή επίδραση που θα έχει το διυλιστήριο στην εξέλιξη της περιοχής Halle και το γεγονός ότι οι προγραμματιζόμενες ενισχύσεις, οι οποίες χορηγούνται στο πλαίσιο εγκεκριμένων προγραμμάτων ενισχύσεων, σε συνδυασμό με την πρόσθετη επενδυτική ενίσχυση ύψους 400 εκατ. DEM δεν υπερβαίνουν σωρευτικά το ανώτατο όριο του 35 % για νέες κατασκευές στα νέα ομόσπονδα κράτη, το σχέδιο ενίσχυσης μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ». Με απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1994 η Επιτροπή ενέκρινε τη χορήγηση πρόσθετης ενίσχυσης για το σχέδιο Leuna 2000 ⁽³⁾.

(4) Το άρθρο 3 παράγραφος 3 του InvZulG τροποποιήθηκε από το άρθρο 18 σημείο 1 του φορολογικού νόμου του 1996. Σύμφωνα με την εν λόγω τροποποίηση, ο αιτών μπορεί να λάβει την πριμοδότηση των επενδύσεων του 8 % εφόσον η εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου έχει ολοκληρωθεί πριν την 1η Ιανουαρίου 1999. Κατ' αυτό τον τρόπο η προθεσμία εφαρμογής για τις επιλέξιμες επενδύσεις παρατάθηκε κατά δύο έτη, χωρίς ωστόσο να τροποποιηθεί η προθεσμία εντός της οποίας έπρεπε να αρχίσει η εφαρμογή του σχεδίου. Ο φορολογικός νόμος του 1996 τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 1996.

⁽²⁾ Κρατικές ενισχύσεις NN 11/93 και N 109/93 — Γερμανία (ιδιωτικοποίηση της Leuna/Minol — Επενδυτική ενίσχυση του ομόσπονδου κράτους της Σαξωνίας-Άνχαλτ), EE C 214 της 7.8.1993, σ. 9.

⁽³⁾ Κρατική ενίσχυση N 543/94 — Γερμανία (αύξηση ενίσχυσης του ομόσπονδου κράτους της Σαξωνίας-Άνχαλτ προς τη νέα εταιρία διύλισης *Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie GmbH*), EE C 385 της 31.12.1994, σ. 35.

⁽¹⁾ Κρατική ενίσχυση N 561/92 — Γερμανία (παράταση της πριμοδότησης των επενδύσεων στην πρώην ΛΔΓ).

- (5) Η Γερμανία γνωστοποίησε την εν λόγω τροποποίηση στην Επιτροπή καθυστερημένα με επιστολή της 19ης Δεκεμβρίου 1995.
- (6) Με απόφαση της 3ης Ιουλίου 1996, η οποία ανακοινώθηκε στη Γερμανία την 31η Ιουλίου 1996, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ λόγω του άρθρου 18 σημείο 1 του φορολογικού νόμου του 1996⁽⁴⁾. Στην εν λόγω απόφαση η Γερμανία και τα άλλα κράτη μέλη καθύρουν τις παρατηρήσεις τους. Η Γερμανία και η ELF διαβίβασαν τις παρατηρήσεις τους με επιστολές της 9ης Σεπτεμβρίου καθώς και της 29ης Οκτωβρίου 1996. Η Γαλλία, αφού έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις της ELF, υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στις 30 Οκτωβρίου 1996.
- (7) Από το Δεκέμβριο του 1996 μέχρι τον Ιούλιο του 1997 η υπόθεση εξετάστηκε στο πλαίσιο επανειλημμένων συναντήσεων της Επιτροπής με τις γερμανικές αρχές.
- (8) Η Επιτροπή περάτωσε τη διαδικασία στις 16 Οκτωβρίου 1997 με τη λήψη αρνητικής απόφασης⁽⁵⁾. Στην απόφαση αυτή η Επιτροπή έκρινε ότι η παράταση της προθεσμίας υλοποίησης για επενδύσεις, που μπορούν να λάβουν πριμοδότηση ύψους 8 %, βάσει του άρθρου 18 σημείο 1 του φορολογικού νόμου του 1996, αποτελεί πρόσθετη κρατική ενίσχυση υπέρ των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη. Επιπλέον, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι με την εν λόγω ενίσχυση δεν πριμοδοτούνται πρόσθετες επενδύσεις και κατά συνέπεια η ενίσχυση αυτή αποτελεί ενίσχυση λειτουργίας, με την οποία αυξάνεται το κεφάλαιο της αποδέκτης επιχείρησης. Η Επιτροπή απέκλεισε την εφαρμογή της εξαίρεσης του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ, ιδίως για το λόγο ότι η ενίσχυση λειτουργίας δεν θα απέβαινε προς όφελος μόνο της οικονομίας των νέων ομόσπονδων κρατών.
- (9) Το σχετικό μέρος της απόφασης έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Το άρθρο 18 σημείο 1 του φορολογικού νόμου του 1996, που τροποποιεί το άρθρο 3 του νόμου περί φορολογικής πριμοδότησης των επενδύσεων του 1993 και το οποίο προβλέπει ότι η φορολογική πριμοδότηση επενδύσεων ύψους 8 % χορηγείται εφ' εξής για επενδύσεις οι οποίες άρχισαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1992 και πριν από την 1η Ιουλίου 1994 και θα ολοκληρωθούν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999 (αντί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997), εισάγει νέα πρόσθετη κρατική ενίσχυση υπέρ των επιχειρήσεων που πραγματοποίησαν επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη. Η ενίσχυση αυτή είναι παράνομη, δεδομένου ότι τέθηκε σε ισχύ παραβιάζοντας το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης. Η ενίσχυση δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά δεδομένου ότι δεν συμβάλλει στην επίτευξη ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 290 της 3.10.1996, σ. 8.

⁽⁵⁾ Απόφαση 98/194/ΕΚ όσον αφορά την παράταση του καθεστώτος φορολογικής πριμοδότησης των επενδύσεων ύψους 8 % για επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη κατ'εφαρμογή του φορολογικού νόμου του 1996, ΕΕ L 73 της 12.3.1998, σ. 38.

Άρθρο 2

Το άρθρο 18 σημείο 1 του φορολογικού νόμου του 1996 πρέπει να καταργηθεί. Η Γερμανία υποχρεούται να απαιτήσει την επιστροφή όλων των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν κατ'εφαρμογή αυτής της διάταξης. Το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να επιστραφεί σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις διατάξεις του γερμανικού δικαίου, περιλαμβανομένων των τόκων που αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία χορήγησης της παράνομης ενίσχυσης, βάσει του επιτοκίου αναφοράς που εφαρμόζεται για την εκτίμηση των καθεστώτων περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 3

Η Γερμανία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτή.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας».

- (10) Ωστόσο, η Επιτροπή δήλωσε στην απόφασή της: «Οι προαναφερόμενες παρατηρήσεις πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη ενδεχόμενης μεμονωμένης κοινοποίησης από τη Γερμανία όσον αφορά λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την τροποποίηση του πακέτου ενισχύσεων το οποίο αποσκοπεί στην υποστήριξη της επένδυσης της MIDER στην Ανατολική Γερμανία. Μια τέτοιου είδους τροποποίηση θα εξετασθεί ενδεχομένως από την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της συγκεκριμένης αυτής επένδυσης για τη θετική απόφαση της Επιτροπής για το εν λόγω σχέδιο».
- (11) Με επιστολή της 13ης Μαρτίου 1993, η Γερμανία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι έδωσε σε ισχύ την απόφαση βάσει του άρθρου 12 του νόμου για τη μελλοντική ανάπτυξη του χρηματοοικονομικού χώρου της Γερμανίας (Gesetzes zur weiteren Fortentwicklung des Finanzplatzes Deutschland). Ως αποτέλεσμα, ο φορολογικός νόμος του 1996 καταργήθηκε. Το μέτρο άρχισε να ισχύει από την 28η Μαρτίου 1998, και τα υπουργεία οικονομικών των ομόσπονδων κρατών ζήτησαν την επιστροφή των ήδη καταβληθέντων ποσών από τους επενδυτές, οι οποίοι δεν είχαν ολοκληρώσει την εφαρμογή των σχεδίων τους μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1997. Το ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας-Άνχαλτ, με απόφαση της 30ής Δεκεμβρίου 1996, ζήτησε από την MIDER να επιστρέψει πριμοδότηση επενδύσεων ύψους 49,8 εκατ. ευρώ (97,5 εκατ. DEM) συμπεριλαμβανομένων των φόρων (3,4 εκατ. ευρώ), που είχε χορηγηθεί ήδη το 1994. Η MIDER δεν προσέφυγε κατά της εν λόγω απόφασης επιστροφής και κατέθεσε το ποσό σε δεσμευμένο λογαριασμό.
- (12) Στις 5 Ιανουαρίου 1998 η MIDER υπέβαλε καταγγελία στο Πρωτοδικείο κατά της απόφασης της Επιτροπής της 16ης Οκτωβρίου 1997.
- (13) Στις 30 Δεκεμβρίου 1997, η ELF/MIDER και το Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS) (Ομοσπονδιακό ίδρυμα ειδικών δαπανών που συνδέονται με

την ένωση) συνήψαν πράξη συμβιβασμού με την οποία και τα δύο μέρη συμφώνησαν να εγκαταλείψουν τις αμοιβαίες απαιτήσεις τους από την ιδιωτικοποίηση του σχεδίου Leuna 2000. Ο συμβιβασμός προέβλεπε την πληρωμή 122,7 εκατ. ευρώ (240 εκατ. DEM) από το BvS και 61,4 εκατ. ευρώ (120 εκατ. DEM) από το ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας-Anhalt. Η Γερμανία ενημέρωσε την Επιτροπή στις 30 Ιανουαρίου 1998 σχετικά με τον εν λόγω συμβιβασμό.

- (14) Στις 13 Μαρτίου 2000 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση ⁽⁶⁾, στην οποία ορίζει ότι η πράξη συμβιβασμού δεν περιέχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά την πληρωμή 122,7 εκατ. ευρώ από το BvS. Όσον αφορά την πληρωμή 61,4 εκατ. ευρώ από το ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας-Anhalt, ποσό με το οποίο εν μέρει αντισταθμίζεται η μη καταβληθείσα πριμοδότηση των επενδύσεων ύψους 8 %, η Επιτροπή θεώρησε ότι το εν λόγω μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, το οποίο όμως έκρινε ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Σε κάθε περίπτωση, η Γερμανία δεσμεύτηκε να παραμείνει το ποσό των 61,4 εκατ. ευρώ σε δεσμευμένο λογαριασμό μέχρι η Επιτροπή να λάβει τελική απόφαση στη διαδικασία C 47/97 — Leuna 2000/ELF/MIDER.

2. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (T-9/98)

- (15) Στις 22 Νοεμβρίου 2001 το Δικαστήριο εξέδωσε την απόφαση του στην υπόθεση T-9/98 ⁽⁷⁾. Το Πρωτοδικείο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής της 16ης Οκτωβρίου 1997 όσον αφορά την παράταση του καθεστώτος φορολογικής πριμοδότησης των επενδύσεων ύψους 8 % για επενδύσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη κατ' εφαρμογή του φορολογικού νόμου του 1996, στο βαθμό που αφορά την MIDER. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε κυρίως τα εξής:
- (16) «Τέλος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το γεγονός ότι στην Επιτροπή περιέρχεται, επισημώς, κοινοποίηση που έχει ως αντικείμενο ένα καθεστώς ενισχύσεων ουδόλως την εμποδίζει, παράλληλα με μια γενική και αφηρημένη εξέταση του καθεστώτος αυτού, να εξετάσει την εφαρμογή τους σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Ομοίως, στην απόφαση που εκδίδει κατόπιν της εξέτασής στην οποία προβαίνει, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει ότι ορισμένες περιπτώσεις εφαρμογής του κοινοποιηθέντος καθεστώτος ενισχύσεων συνιστούν ενίσχυση, ενώ άλλες όχι, ή να χαρακτηρίσει ορισμένες περιπτώσεις ανσυμβίβαστες προς την κοινή αγορά. Στην άσκηση της ευρείας της ευχέρειας εκτιμήσεως, μπορεί, ιδίως, να προβεί σε διαφοροποίηση μεταξύ των δικαιούχων βάσει του κοινοποιηθέντος καθεστώτος ενισχύσεων, ενόψει ορισμένων χαρακτηριστικών τους ή προϋποθέσεων στις οποίες ανταποκρίνονται. [...]» (Σκέψη 116 της απόφασης).
- (17) «Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αρκωθεί σε μια γενική και αφηρημένη ανάλυση του άρθρου 18 παράγραφος 1 του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996, αλλά όφειλε επίσης να εξετάσει την ειδική περίπτωση της προσφεύγουσας. Μια τέτοια εξέταση επιβαλλόταν όχι μόνο ενόψει των ιδιομορφιών του επενδυτικού σχεδίου της προσφεύγουσας — του οποίου η Επιτροπή είχε πλήρως γνώση — αλλά και λόγω του γεγονότος ότι κατά τη διοικητική

διαδικασία, η γερμανική κυβέρνηση διατύπωσε ρητό αίτημα υπό αυτή την έννοια». (Σκέψη 117 της απόφασης).

- (18) «Από τη δικογραφία και τις διευκρινίσεις που παρέσχε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση προκύπτει ότι έκανε διάκριση μεταξύ δύο διαφορετικών κατηγοριών εν δυνάμει δικαιούχων από το εν λόγω μέτρο ενισχύσεων για να καταλήξει σε αυτά τα συμπεράσματα». (Σκέψη 121 της απόφασης).
- (19) «Η πρώτη κατηγορία αποτελείται από τις επιχειρήσεις που αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν ένα επενδυτικό σχέδιο στα νέα ομόσπονδα κράτη υπολογίζοντας στη φορολογική πριμοδότηση ύψους 8 %, οι οποίες άρχισαν την πραγματοποίηση του σχεδίου τους μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1993 και της 30ής Ιουνίου 1994 και υπέβαλαν σε εύθετο χρόνο αιτήσεις μερικών καταβολών της εν λόγω πριμοδοτήσεως, οι οποίες, σε αντίθεση προς τις αρχικές τους προβλέψεις, δεν κατόρθωσαν τελικά να ολοκληρώσουν το σχέδιο αυτό πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997. Στην επίδικη απόφαση, η Επιτροπή τονίζει, συναφώς, ότι “οι επιχειρήσεις, οι οποίες αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν επενδύσεις βασισμένες στη φορολογική πριμοδότηση των επενδύσεων ύψους 8 % χωρίς να προβλέψουν συγκεκριμένο χρονικό περιθώριο για τους κινδύνους που συνδέονται με αυτές, αποδέχτηκαν τη χορήγηση επενδυτικών ενισχύσεων οι οποίες ενδέχεται να είναι χαμηλότερες από εκείνες που θα ελάμβαναν εάν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του νόμου περί φορολογικής πριμοδότησης των επενδύσεων του 1993, και θεώρησαν τις επενδύσεις τους αποδοτικές παρά τους εν λόγω κινδύνους”. Προσθέτει ότι “η παράταση της προθεσμίας δεν οδηγεί στην πραγματοποίηση πρόσθετων επενδύσεων και ενδεχομένως δεν θα έχει καμία επίδραση στην ολοκλήρωση των επενδύσεων που έχουν ήδη αρχίσει”. Η Επιτροπή, κληθείσα από το Πρωτοδικείο, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, να παράσχει διευκρινίσεις, δήλωσε ότι, ως προς τις επιχειρήσεις που εμπίπτουν στην πρώτη κατηγορία, το άρθρο 18 παράγραφος 1 του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 προέβλεπε μια συμπληρωματική κρατική ενίσχυση, καθόσον “εξαλείφει τον κίνδυνο”, για τις επιχειρήσεις αυτές, να μην ολοκληρώσουν το επενδυτικό τους σχέδιο εντός της απαιτούμενης προθεσμίας». (Σκέψη 122 της απόφασης).
- (20) [...] «Η Επιτροπή κατατάσσει την προσφεύγουσα μεταξύ των επιχειρήσεων της πρώτης κατηγορίας. Κατά συνέπεια, δεν χρειάζεται, εν προκειμένω, να κριθεί η ορθότητα του προσδιορισμού της δεύτερης κατηγορίας ούτε, επομένως, η διάσταση μεταξύ των διαδικών, ως προς την ερμηνεία του άρθρου 6 παράγραφος 1 του InvZulG». (Σκέψη 124 της απόφασης).
- (21) «Ως προς την προσφεύγουσα, πρέπει να θεωρηθεί ότι το άρθρο 18 παράγραφος 1 του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 δεν είχε, προδήλως, ως συνέπεια τη συμπληρωματική ενίσχυση ούτε, επομένως, ενίσχυση στη λειτουργία». (Σκέψη 125 της απόφασης).
- (22) «Πράγματι, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν προχώρησε στο σχέδιο Leuna 2000 αναλαμβάνοντας τον κίνδυνο να μην μπορέσει να το περατώσει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997, ημερομηνία την οποία αφορά το άρθρο 3 παράγραφος 3 του InvZulG, όπως ίσχυε το 1993. Εκτός του γεγονότος ότι είχε προβλέψει ορισμένα χρονικά περιθώρια για την πραγματοποίηση αυτού του σχε-

⁽⁶⁾ Κρατική ενίσχυση N 94/98 — Γερμανία.

⁽⁷⁾ Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie/Επιτροπή, Συλλογή 2001, σ. II-03367.

δίου — η οποία έπρεπε αρχικά να ολοκληρωθεί τον Ιούλιο του 1996 — έχει σημασία να υπογραμμισθεί ότι η επελθούσα καθυστέρηση οφειλόταν σε περιστάσεις τελείως ανεξάρτητες της θέλησής της και τις οποίες δεν όφειλε κατ'ανάγκη να πιθανολογήσει όταν έλαβε την απόφασή της για την επένδυση. Δεν είναι επομένως δυνατή η εικασία ότι η προσφεύγουσα είχε εκτιμήσει το επενδυτικό της σχέδιο ως “αποδοτικό” ακόμη και ελλείψει καταβολής της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %». (Σκέψη 126 της απόφασης).

(23) «Η Επιτροπή δεν μπορούσε επιπλέον να καταλήξει ότι υφίστατο οποιαδήποτε άλλη συμπληρωματική κρατική ενίσχυση υπέρ της προσφεύγουσας. Ειδικότερα, η Επιτροπή, η οποία, ήδη εξ αρχής, γνώριζε επακριβώς τη φύση και την έκταση του επενδυτικού σχεδίου της προσφεύγουσας, καθώς και το ύψος και την ένταση των διαφόρων ενισχύσεων που χορηγήθηκαν γι' αυτό (βλέπε ιδίως, την απόφαση της 30ής Ιουνίου 1993), δεν μπορούσε παρά να διαπιστώσει ότι οι διάφορες αυτές παράμετροι ουδόλως μεταβλήθηκαν συνεπεία του γεγονότος της κατά δύο έτη παρατάσεως του χρονικού διαστήματος πραγματοποιήσεως των επενδύσεων, που θεμελιώνουν δικαίωμα φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %». (Σκέψη 127 της απόφασης).

(24) «Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και στην υποθετική περίπτωση κατά την οποία γίνει δεκτό ότι το άρθρο 18 παράγραφος 1 του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 είχε ως συνέπεια συμπληρωματική κρατική ενίσχυση και υπέρ της προσφεύγουσας, δεν δικαιολογούνταν να χαρακτηριστεί η ενίσχυση αυτή ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά στην περίπτωση της. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί, αφενός, ότι η Επιτροπή όχι μόνο δεν προέβαλε καμία αντίρρηση κατά του καθεστώτος της φορολογικής πριμοδοτήσεως ύψους 8 %, αλλά επιπλέον δήλωσε ρητά ότι η χορήγηση ενός πακέτου ενισχύσεων υπέρ του σχεδίου Leuna 2000 — από τις οποίες 360 εκατ. DEM βάσει αυτής της πριμοδοτήσεως — ήταν συμβατή με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 92 παράγραφος 3 της συνθήκης και, αφετέρου, ότι η παράταση απλώς και μόνο του χρονικού διαστήματος πραγματοποίησεως των επενδύσεων δεν μπορούσε να μεταβάλει τη φύση και την έκταση αυτού του σχεδίου ή το ύψος και τη δραστηριότητα αυτού του πακέτου ενισχύσεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν είχε κανένα λόγο να υποθέσει ότι η εν λόγω παράταση μπορούσε να νοθεύσει ή να απειλήσει να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, τουλάχιστον σε σημαντικότερο βαθμό από το σχέδιο Leuna 2000 όπως είχε αρχικώς κοινοποιηθεί, οπότε θα ήταν ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά». (Σκέψη 129 της απόφασης).

(25) «Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, όσον αφορά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή όφειλε να εκτιμήσει ότι το άρθρο 18 παράγραφος 1 του ετησίου φορολογικού νόμου του 1996 δεν είχε ως συνέπεια τη συμπληρωματική κρατική ενίσχυση ή, τουλάχιστον, ότι η θεσπισθείσα συμπληρωματική ενίσχυση ήταν συμβατή με την κοινή αγορά». (Σκέψη 130 της απόφασης).

3. ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΜΙΔΕΡ

(26) Ως αποτέλεσμα της ακύρωσης της απόφασης της Επιτροπής, η διαδικασία C 28/96 (πρώην NN 6/96) όσον αφορά την ΜΙΔΕΡ κινήθηκε εκ νέου. Προκειμένου να συμμορφωθεί προς την απόφαση του Πρωτοδικείου και για να διευκολύνει την Επιτροπή να λάβει απόφαση για μεμονωμένη

περίπτωση, η Γερμανία, με επιστολή της 31ης Ιουλίου 2002, τροποποίησε την αρχική κοινοποίηση (της 19ης Δεκεμβρίου 1995) του φορολογικού νόμου του 1996. Σύμφωνα με την τροποποιημένη κοινοποίηση, η ΜΙΔΕΡ έλαβε μόνο για το 1994 πριμοδότηση επενδύσεων ύψους 8 % και ποσού 49,8 εκατ. ευρώ (97,5 εκατ. DEM) συμπεριλαμβανομένων τόκων ύψους 3,4 εκατ. ευρώ (6,8 εκατ. DEM). Η κοινοποίηση των πριμοδοτήσεων των επενδύσεων υπέρ της ΜΙΔΕΡ από το 1995 μέχρι το 1997, και για όλους τους άλλους πιθανούς αποδέκτες ενίσχυσης, αποσύρθηκε.

(27) Λόγω της καταβολής τόκων η Επιτροπή έλαβε επιστολή από την ELF στις 19 Αυγούστου 2002 και συμπληρωματικές παρατηρήσεις από τη Γερμανία με επιστολή της 19ης Σεπτεμβρίου 2002. Όσον αφορά το θέμα αυτό η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η πράξη συμβιβασμού προβλέπει ρητά ότι η ΜΙΔΕΡ πρέπει να επιστρέψει στο ΒνS κάθε ποσό που έλαβε ως πριμοδότηση επενδύσεων ύψους 8 %, που θα επέτρεπε στην επιχείρηση να έχει στη διάθεσή της ποσό υψηλότερο των 184,1 εκατ. ευρώ (360 εκατ. DEM). Αυτό επιβεβαιώθηκε επίσης από το Πρωτοδικείο (Σκέψεις 31 και 37 της απόφασης).

(28) Κατά την άποψη της Επιτροπής το άρθρο 18 παράγραφος 1 του φορολογικού νόμου του 1996 συνεπάγεται συμπληρωματική ενίσχυση για την ΜΙΔΕΡ, δεδομένου ότι η Επιτροπή, στην απόφαση της 30ής Ιουνίου 1993, δεν είχε εγκρίνει την πριμοδότηση των επενδύσεων ύψους 184,1 εκατ. ευρώ (360 εκατ. DEM) ⁽⁸⁾.

(29) Η ΜΙΔΕΡ δεν πληρούσε τους όρους του άρθρου 3 παράγραφος 3 του InvZuG του 1993 και κατά συνέπεια, βάσει της εν λόγω διάταξης, δεν ήταν επιλέξιμη για τη χορήγηση πριμοδοτήσεως των επενδύσεων ύψους 8 % και ποσού 184,1 εκατ. ευρώ.

(30) Με την τροποποίηση του InvZuG του 1993 στο πλαίσιο του φορολογικού νόμου του 1996 προέκυψαν νέες ενισχύσεις για την ΜΙΔΕΡ, δεδομένου ότι η επιχείρηση κατέστη επιλέξιμη για τη χορήγηση πριμοδοτήσεων των επενδύσεων ως αποτέλεσμα της εν λόγω τροποποίησης. Ωστόσο, οι εν λόγω νέες ενισχύσεις δεν εγκρίθηκαν από την Επιτροπή και κατά συνέπεια ήταν παράνομες.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(31) Με επιστολή της 31ης Ιουλίου 2002 η Γερμανία τροποποίησε την κοινοποίησή της όσον αφορά την ΜΙΔΕΡ. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση αφορά πριμοδότηση επενδύσεων ύψους 8 % αποκλειστικά για το 1994 και ποσού 49,8 εκατ. ευρώ συμπεριλαμβανομένων τόκων ύψους 3,4 εκατ. ευρώ. Βάσει της τροποποιηθείσας κοινοποίησης η Επιτροπή μπορεί να αποφανθεί μόνο για τη συμβατότητα του εν λόγω τροποποιημένου ποσού όσον αφορά την ΜΙΔΕΡ.

(32) Σύμφωνα με την απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση T-9/98 και με τις προγενέστερες αποφάσεις της 11ης Νοεμβρίου 1992 και 30ής Ιουνίου 1993 η Επιτροπή επιβε-

⁽⁸⁾ Η Επιτροπή είχε δηλώσει μόνο «ότι όλες οι χορηγηθείσες ενισχύσεις ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένα προγράμματα ενισχύσεων, τα οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή [...]».

βαιώνει ότι η προμολότση επενδύσεων ύψους 8 % για το 1994 υπέρ της MIDER συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, στο βαθμό που η συνολική ένταση της ενίσχυσης, σε περίπτωση σόρευσης των ενισχύσεων, δεν υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο του 35 % για το ομολοπονδο κράτος της Σαξωνίας -Άνχαλτ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 18 παράγραφος 1 του φορολογικού νόμου του 1996, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 3 του νόμου για την προμολότση των επενδύσεων το 1993, στο βαθμό που η προμολότση των επενδύσεων ύψους 8 % στο μέλλον θα χορηγείται για επενδύσεις οι οποίες άρχισαν μετά την 31η Δεκεμβρίου 1992 και πριν την 1η Ιουλίου 1994 και ολοκληρώθηκαν πριν την 1η Ιανουαρίου 1999 αντί της 1ης Ιανουαρίου 1997, συνεπάγεται νέα συμπληρωματική κρατική ενίσχυση ύψους 49,8 εκατ. ευρώ συμπεριλαμβανομένων τόκων ύψους 3,4 εκατ. ευρώ υπέρ της MIDER. Το μέτρο ενί-

σχυσης είναι παράνομο, δεδομένου ότι εφαρμόστηκε κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

Άρθρο 2

Η προμολότση ύψους 8 % υπέρ της MIDER για το 1994, ποσού 49,8 εκατ. ευρώ συμπεριλαμβανομένων τόκων ύψους 3,4 εκατ. ευρώ, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 30 Οκτωβρίου 2002.

Για την Επιτροπή

Mario MONTI

Μέλος της Επιτροπής